

Statistik 2004:8

Löner för offentligt anställda på Åland

Löner för landskapsanställda 2003
Löner för kommunalt anställda 2002-2003
Löner för statligt anställda 2003

Lönestatistik

Serien Lönestatistik omfattar statistik över löner inom den privata och den offentliga sektorn på Åland.

I denna publikation, som omfattar anställda inom den offentliga sektorn (landskaps-, kommunalt och statligt anställda), finns uppgifter om medellöner, antalet anställda, genomsnittlig arbetstid och medelålder. Dessutom görs vissa jämförelser med tidigare år. Uppgifterna presenteras enligt arbetsgivarsektor, yrkesgrupp och kön.

10.01.2005

För upplysningar:

Jouko Kinnunen

Tel. 018-25494

Pris 13,00 €

ISSN 1455-3147

Förord

Ålands statistik- och utredningsbyrå (ÅSUB) har sedan 1991 producerat lönestatistik för Åland. I föreliggande rapport redovisas lönerna för landskapsanställda 2003, kommunalt anställda 2002 och 2003 samt statsanställda 2003. Lönestatistik för den privata sektorn publiceras vartannat år i separata rapporter.

Lönestatistiken för landskapsanställda insamlas och bearbetas av Ålands statistik- och utredningsbyrå. Uppgifterna för den kommunala sektorn på Åland sammanställs av Statistikcentralen på beställning av Ålands kommunförbund/Kommunala avtalsdelegationen och baseras på Statistikcentralens kommunala personregister, dessa uppgifter publiceras först under hösten och detta är orsaken till att lönestatistiken för kommunalt anställda är eftersläpande. Sammanställningen av de statsanställdas löner har ÅSUB beställt av Statistikcentralen som står för insamling och bearbetning. Lönestatistiken är ett viktigt område inom den åländska ekonomiska statistiken. Rapportens huvudsakliga fokus ligger på lönenivån samt dess utveckling. Dessutom redovisas de relativa löneskillnaderna mellan kvinnor och män.

Framtagandet av den offentliga lönestatistiken är under utveckling och målsättningen är att utveckla den både kvalitetsmässigt och innehållsmässigt. ÅSUB tar därför gärna emot synpunkter och förslag gällande rapporten. Denna rapport är sammanställd och skriven av *Gerd Lindqvist*. *Jonas Karlsson* har också deltagit i arbetet med materialet. Statistikchef *Kenth Häggblom* har haft det övergripande ansvaret för projektet.

Mariehamn i januari 2005

Bjarne Lindström
Direktör

Innehåll

	Sida
1. Sammanfattning	3
2. Beskrivning av statistiken	4
3. Löner för landskapsanställda på Åland 2003	6
4. Löner för kommunalt anställda på Åland 2002 och 2003	14
5. Löner för statligt anställda på Åland 2003	20
6. De offentligt anställda på Åland	23

Tabeller

Tabell 1. Landskapsanställda kvinnors genomsnittliga månadslön i relation till mäns 2003 ...	9
Tabell 2. Genomsnittliga månatliga löneinkomster för landskapsanställda, oktober 2003, heltidsanställda	12
Tabell 3. Kommunalt anställda kvinnors genomsnittliga månadslön i relation till mäns 2002 .	16
Tabell 4. Kommunalt anställda kvinnors genomsnittliga månadslön i relation till mäns 2003 .	17
Tabell 5. Genomsnittliga månatliga löneinkomster för kommunalt anställda, oktober 2002, heltidsanställda	18
Tabell 6. Genomsnittliga månatliga löneinkomster för kommunalt anställda, oktober 2003, heltidsanställda	19
Tabell 7. Statligt anställda kvinnors genomsnittliga månadslön i relation till mäns 2003	21
Tabell 8. Genomsnittliga månatliga löneinkomster för statligt anställda, november 2003, heltidsanställda	22

Bilagor

1. Beskrivning av vissa yrkesgrupper för landskapsanställda
2. Beskrivning av vissa yrkesgrupper för kommunalt och statligt anställda

1. Sammanfattning

Kommunalt anställdas medellöner lägre än landskaps- och statligt anställdas

Inom den offentliga sektorn på Åland var det år 2003 de landskapsanställda som hade den högsta genomsnittliga månadsförtjänsten. Den genomsnittliga ordinarie förtjänsten för de heltidsarbetande var för landskapsanställda 2 523 euro, för statligt anställda 2 467 euro och för kommunalt anställda 2 127 euro per månad. Den genomsnittliga totala månadsförtjänsten, d.v.s. den ordinarie förtjänsten med tillägg för övertidsersättning, arvoden och semesterpenning, var 2 756 euro per månad för landskapsanställda, 2 588 för statligt anställda och 2 233 för kommunalt anställda.

Störst skillnad mellan ordinarie och total lön för de landskapsanställda

Överlag betalades det ut mer övertidsersättning och andra lönetillägg till landskapsanställda än till kommunalt och statligt anställda på Åland. Inom landskapet utgjorde skillnaden mellan den genomsnittliga ordinarie lönen och den totala lönen 9 procent av den ordinarie lönen. Motsvarande siffra för de statliga likväl som för de kommunala genomsnittslönerna på Åland var 5 procent.

De landskapsanställdas löner ökade mer än de kommunalt och statligt anställdas

Mellan åren 2002 och 2003 ökade de landskapsanställdas genomsnittliga totala månadsförtjänst med 3,5 procent, vilket utgjorde en större löneökning än både de statligt anställdas och de kommunalt anställdas. Den genomsnittliga totala månadsförtjänsten för de statligt anställda ökade med 2,7 procent under samma period, medan de kommunalt anställdas medellön ökade minst, nämligen med 1,3 procent. Också om man jämför genomsnittslönerna över en längre tidsperiod har de landskapsanställdas löner ökat mest. Mellan år 1995 och 2003 ökade landskapets genomsnittliga totalförtjänst med 44 procent, medan den kommunala genomsnittslönen ökade med 36 procent. Genomsnittsförtjänsten för de statligt anställda på Åland ökade mellan år 1994 och 2003 med 34 procent.

Stor skillnad mellan kvinnors och mäns genomsnittslön

Inom den offentliga sektorn var det år 2003 stor skillnad mellan kvinnors och mäns genomsnittslön. Störst var skillnaden för de statligt anställda, där kvinnornas genomsnittliga ordinarie månadsförtjänst uppgick till 84 procent av männens. För den totala förtjänsten var skillnaden ännu större då kvinnorna hade en genomsnittlig totallönsom endast var 80 procent av männens. För de landskapsanställda var jämlikheten större när det gällde den genomsnittliga ordinarie förtjänsten där kvinnornas medellön var 87 procent av männens, men motsvarande siffra för den genomsnittliga totallönen var på samma nivå som för de statligt anställda, d.v.s. 80 procent. Bland de kommunalt anställda uppgick kvinnornas genomsnittliga ordinarie lön till 86 procent av männens och den genomsnittliga totala lönen till 84 procent av männens.

2. Beskrivning av statistiken

Rapporten omfattar heltidsanställda inom den offentliga sektorn på Åland, det vill säga kommunerna, kommunalförbunden, landskapsstyrelsen samt staten. I statistiken ingår löner för 2003 för landskapsanställda, kommunalt anställda och statligt anställda på Åland samt för år 2002 för kommunalt anställda. Statistiken för 2003 baserar sig på 3 087 anställda som arbetar heltid. Löner för de personer som deltidsarbetar och har kortare arbetstid än 30 timmar per vecka behandlas inte.

Två lönebegrepp särredovisas, *förtjänst för ordinarie arbetstid* och *totalförtjänst*. Förtjänst för ordinarie arbetstid omfattar grundlönen, utbetalda ersättningar för oregelbundet arbete, till exempel lördags-, söndags-, kvälls- och nattersättning, samt olika tillägg så som dyrortstillägg, ålderstillägg, kompetenstillägg, personliga tillägg med mera. I totalförtjänsten ingår förutom förtjänsten för ordinarie arbetstid även ersättning för ackordarbete, övertidsersättning samt semesterpenning.

Lönerna som redovisas i publikationen gäller den löneutbetalning som gjordes under oktober det år statistiken gäller (november för de statligt anställda). För anställda med oregelbunden arbetstid har löneuppgifter samlats in under det fjärde kvartalet (oktober-december), varefter lönen omräknats för att motsvara en månadslön. Löneuppgifterna redovisas enbart i form av genomsnittlig månadslön. Genomsnittlig timlön har inte varit möjlig att räkna ut, då underlagsmaterialet i nuvarande form inte är tillräckligt detaljerat. För kommunalt och statligt anställda erhålls heller inte individuppgifter, varför det inte är möjligt att redovisa timlön.

Av sekretess-skäl redovisas inte genomsnittliga löner för yrkesgrupper med färre än sex heltidsanställda, men deras värden ingår i de aggregerade siffrorna.

Tabellen för landskapsanställda beskriver genomsnittliga månadslöner för heltidsanställda inom landskapsförvaltningen: centralförvaltningen, landskapsfärjorna, Ålands hälso- och sjukvård, polisen samt personalen i de av landskapet administrerade skolorna. Tabellerna för kommunalt anställda beskriver genomsnittliga månadslöner för heltidsanställda vid de åländska kommunerna och kommunalförbunden. Tabellen för statsanställda beskriver genomsnittliga månadslöner för heltidsanställda personer inom den statliga sektorn på Åland.

Uppgifter om de landskapsanställdas löner samlas in och bearbetas av ÅSUB medan de kommunala och statliga löneuppgifterna erhålls från Statistikcentralen. Statistikcentralen har fr.o.m. 2003 förnyat yrkesindelningen i lönestatistiken vilket innebär att tabellerna över medellöner för de kommunalt och statligt anställda 2003 har en annan yrkesindelning än tabellerna över medellöner för de kommunalt anställda 2002 och de landskapsanställda 2003. Den nya yrkesklassificeringen innehåller tio huvudgrupper som delvis har bildats utgående från yrkeskunskapsnivå. De två första grupperna, militärer och chefer, är dock inte baserade på yrkeskunskapsnivå utan på yrkesställning. De följande två grupperna, specialister och experter, indelar likartade yrken efter olika yrkeskunskapsnivåer, medan de fem följande grupperna indelar yrken som är direkt förknippade

med produktion av varor eller tjänster och är på en och samma yrkeskunskapsnivå, men skiljer sig gällande arbetets karaktär. Dessa fem grupper är kontorspersonal och personal i kundservicearbete, service-, försäljnings- och omsorgspersonal, jordbrukare, skogsbrukare m.fl., byggnads-, reparations- och tillverkningsarbetare samt process- och transportarbetare. Huvudgrupperna indelas i undergrupper enligt yrkenas specialiseringsområden.

Symboler

I tabeller med avrundade tal kan små avvikelser förekomma mellan summan av de avrundade talen och den redovisade slutsumman.

- = Exakt 0 enheter (st.)
- .. = Observationer för få för att uppge (färre än sex observationer)

Definitioner

Yrkesgrupp	Beteckning som beskriver den anställdas befattning. Längst bak i rapporten finns en sammanställning över yrken som hör till de olika yrkesgrupperna.
Veckoarbetstid	Genomsnittlig ordinarie veckoarbetstid.
Förtjänst för ordinarie arbetstid	Grundlön, ersättningar för ordinarie arbetstid och vissa tillägg (t.ex. tillägg för obekvämt arbetstid, dyrortstillägg, ålderstillägg, kompetenstillägg, personliga tillägg). Redovisas sammanlagt för båda könen, samt uppdelat för män och kvinnor separat. Gäller endast heltidsanställda, d.v.s. personer som arbetar 30 timmar per vecka eller mer.
Totalförtjänst	Förtjänst för ordinarie arbetstid plus övertidsersättningar, arvoden och semesterpenning. Redovisas på samma sätt som förtjänst för ordinarie arbetstid.

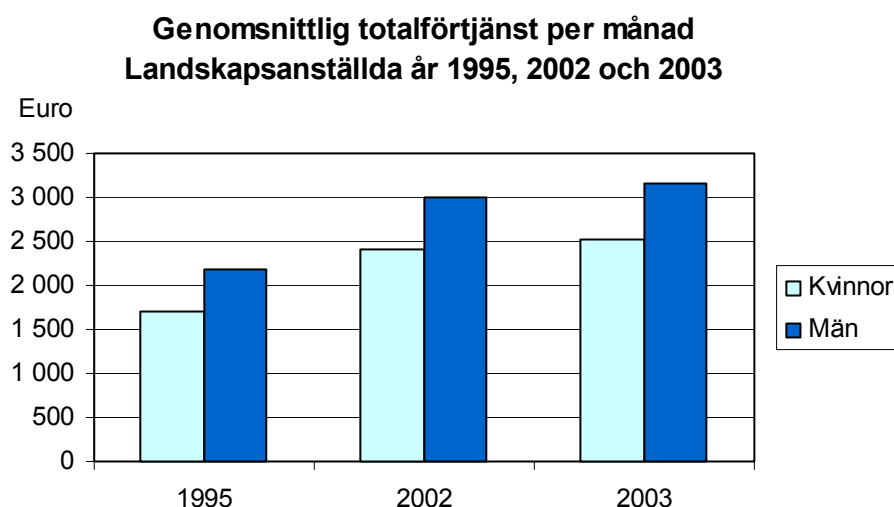
3. Löner för landskapsanställda på Åland 2003

Tabell 2 på sidorna 12-13 visar en sammanställning över de landskapsanställdas medellöner för oktober 2003. Genomsnittliga månadsinkomster redovisas för huvudyrkesgrupper, underyrkesgrupper samt enskilda yrkesgrupper. Uppgifterna om lönenivåer, arbetstid och ålder omfattar endast heltidsanställd personal. De genomsnittliga månadsinkomsterna baserar sig på individdata från Ålands landskapsregering samt Ålands hälso- och sjukvård. Lönejämförelser med 2002 års lönestatistik kommer endast att göras för totalförtjänsten eftersom ersättningar för obekvämt arbetstid inte innefattades i beräkningen av den ordinarie förtjänsten för landskapsanställda år 2002.

Medellönen 2 523 euro i oktober 2003

Den genomsnittliga ordinarie löneinkomsten för landskapsanställda år 2003 var 2 523 euro per månad, medan den genomsnittliga totala löneinkomsten var 2 756. Skillnaden mellan totalförtjänsten och den ordinarie förtjänsten var drygt 9 procent av den ordinarie förtjänsten. Den genomsnittliga totala löneinkomsten år 2002 var 2 664 euro, vilket innebär en ökning av totalförtjänsten med 3,5 procent från 2002 till 2003. Jämfört med 1995 har den genomsnittliga totalförtjänsten för landskapsanställda ökat med 44 procent. I och med att det handlar om en så pass lång tidsperiod som åtta år behöver man även beakta inflationen för att kunna visa den reella löneökningen. Mellan september 1995 och oktober 2003 var inflationen cirka 13 procent, vilket ger en ungefärlig reell löneökning på 28 procent. I fortsättningen kommer dock alla löneuppgifter att uppges i löpande priser.

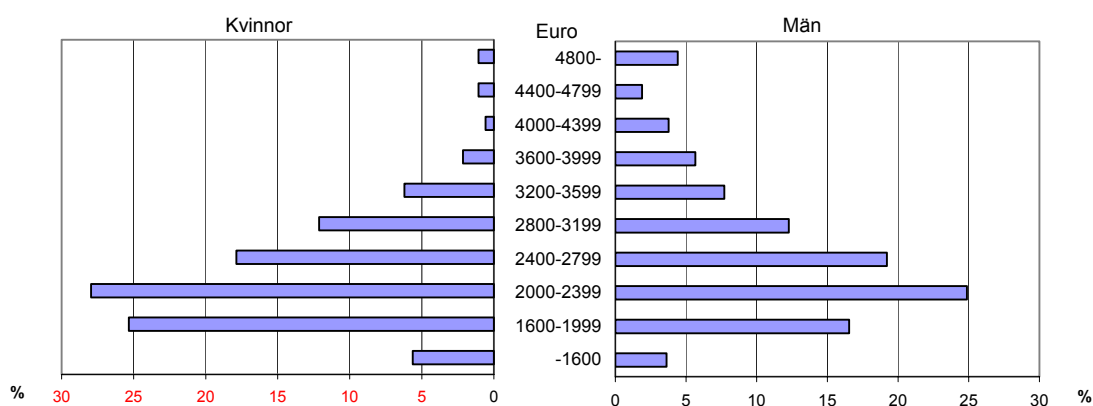
Den genomsnittliga totala förtjänsten för landskapsanställda kvinnor år 2003 var 2 515 euro per månad medan männens motsvarande lön var 3 148 euro, vilket innebär att kvinnornas lön uppgick till 80 procent av männens. År 1995 uppgick de landskapsanställda kvinnornas genomsnittliga totala förtjänst till 78 procent av männens.

Drygt en fjärdedel av de heltidsanställda hade en ordinarie månadslön på 2 000-2 399 euro

Diagrammet nedan visar hur de landskapsanställda heltidsarbetande kvinnorna respektive männen fördelade sig på olika lönenivåer. De flesta kvinnorna, 28 procent, hade en månadslön på 2 000 – 2 399 euro per månad. Även bland männen var denna lönenivå vanligast, men andelen män i denna lönegrupp var lägre, nämligen 25 procent. I löneintervallen under 2 000 euro var andelen kvinnor större än andelen män medan andelen män var större än andelen kvinnor i samtliga löneintervall från 2 400 euro per månad och uppåt. Störst var skillnaden mellan könen i lönegruppen 1 600 – 1 999 euro per månad. Drygt en fjärdedel av de landskapsanställda kvinnorna och endast en sjättedel av männen hade en ordinarie förtjänst i detta löneintervall.

Fördelning av de landskapsanställda efter ordinarie förtjänst per månad oktober 2003

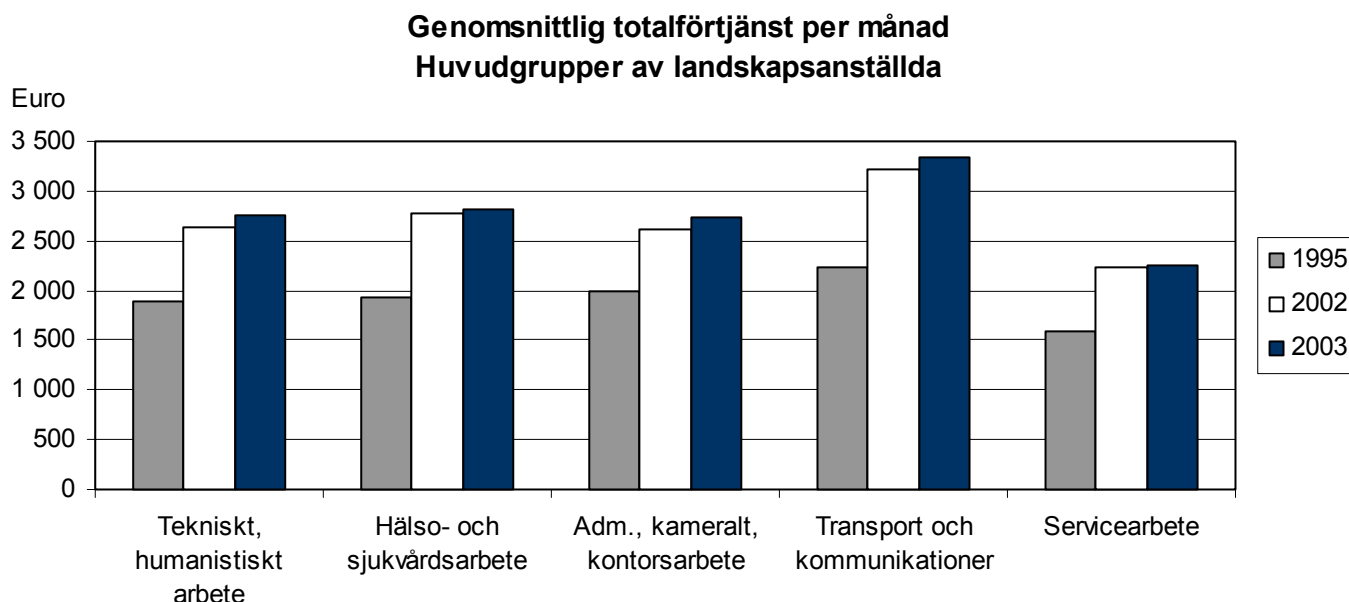
Lägsta lönen för huvudyrkesgruppen servicearbete

Av de fem huvudyrkesgrupperna så hade de tre grupperna tekniskt, naturvetenskapligt, juridiskt, humanistiskt och konstnärligt arbete, hälso- sjukvårds- och socialt arbete samt administrativt, kameralt och kontorstekniskt arbete samma nivå på den genomsnittliga ordinarie förtjänsten, nämligen 2 610 euro per månad. Huvudyrkesgruppen transport och kommunikationer hade en genomsnittlig ordinarie förtjänst på 2 418 euro medan gruppen servicearbete hade den lägsta genomsnittliga ordinarie förtjänsten på 2 082 euro per månad.

Huvudyrkesgruppen transport och kommunikationer hade den högsta genomsnittliga totalförtjänsten per månad, nämligen 3 333 euro. I denna yrkesgrupp utbetalades mest övertidsersättningar och skillnaden mellan den ordinarie och den totala förtjänsten var drygt 38 procent av den ordinarie förtjänsten. Även inom huvudgrupperna hälso- och sjukvårdsarbete och socialt arbete samt servicearbete betalades det ut mycket ersättning utöver den ordinarie månadsinkomsten. De lägsta övertidsinkomsterna och andra lönetillägg fanns inom huvudyrkesgruppen administrativt, kameralt och kontorstekniskt arbete.

Störst löneökning inom transport och kommunikationer mellan år 1995 och 2003

Diagrammet nedan visar de genomsnittliga totala månadslönerna för olika huvudyrkesgrupper år 1995, 2002 och 2003. Månadslönerna för år 1995 är omräknade till euro enligt den fastslagna växlingskursen, och redovisas i löpande priser.

Mellan åren 1995 och 2003 steg den genomsnittliga totalförtjänsten med mellan 38 och 49 procent i de olika huvudyrkesgrupperna. Mest ökade lönerna inom huvudgruppen transport och kommunikationer (49 procent). Den minsta löneökningen under denna tidsperiod fanns inom huvudgruppen administrativt, kameralt och kontorstekniskt arbete (38 procent). Mellan år 2002 och 2003 ökade den genomsnittliga totalförtjänsten mest i huvudgrupperna tekniskt och humanistiskt arbete (4,8 procent) samt administrativt, kameralt och kontorstekniskt arbete (4,4 procent). Minst ökade lönerna i huvudgruppen servicearbete (0,8 procent).

Störst löneskillnad mellan kvinnor och män inom social- och hälsovård

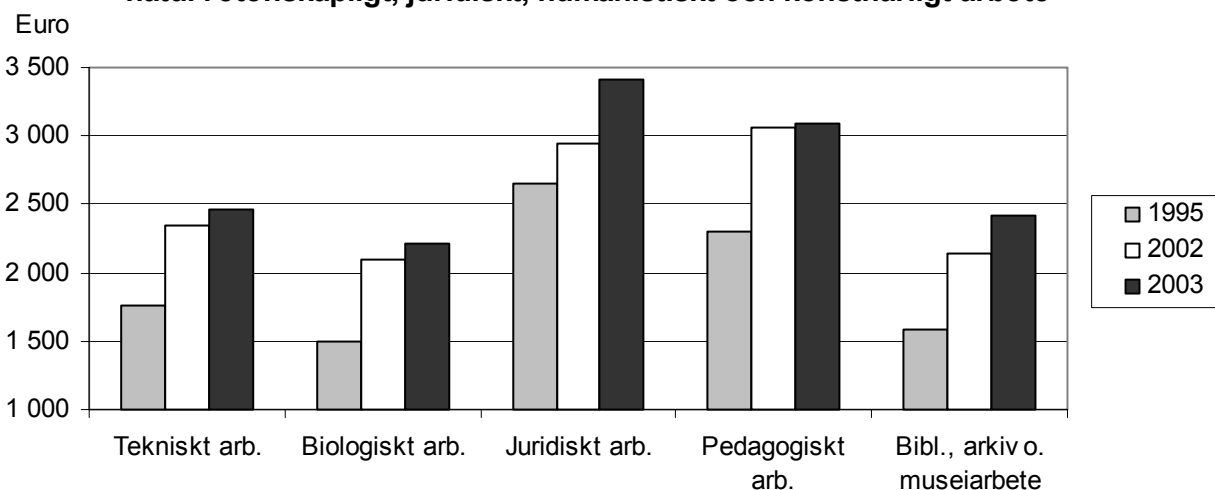
I alla huvudyrkesgrupper var männens genomsnittliga ordinarie- och totalförtjänst högre än kvinnornas. Den mest jämställda huvudyrkesgruppen var tekniskt, naturvetenskapligt, juridiskt, humanistiskt och konstnärligt arbete där kvinnornas totala månadsinkomster motsvarade 94 procent av männens. Störst var löneskillnaderna mellan könen i huvudyrkesgruppen hälso- och sjukvårdsarbete och socialt arbete, där kvinnornas genomsnittliga totalförtjänst uppgick till 58 procent av männens. Överläkarnas löner bidrog till de stora löneskillnaderna, då de flesta överläkare var män. *Tabell 1* på omstående sida visar löneskillnaderna mellan landskapsanställda kvinnor och män i de olika yrkesgrupperna.

Tabell 1. Landskapsanställda kvinnors genomsnittliga månadslön i relation till mäns 2003

Yrkesgrupp	Lönerelation kvinnor/män Ordinarie månadsinkomst	Lönerelation kvinnor/män Total månadsinkomst
Tekniskt, humanistiskt arbete	95,4%	93,7%
Hälso- och sjukvårdsarb., socialt arbete	68,3%	58,5%
Adm., kameralt, kontorsarbete	70,2%	69,7%
Transport och kommunikationer	-	-
Servicearbete	79,4%	74,4%
Totalt	87,5%	79,9%

Genomsnittliga totalförtjänsten ökade med 16 procent för juridiskt arbete

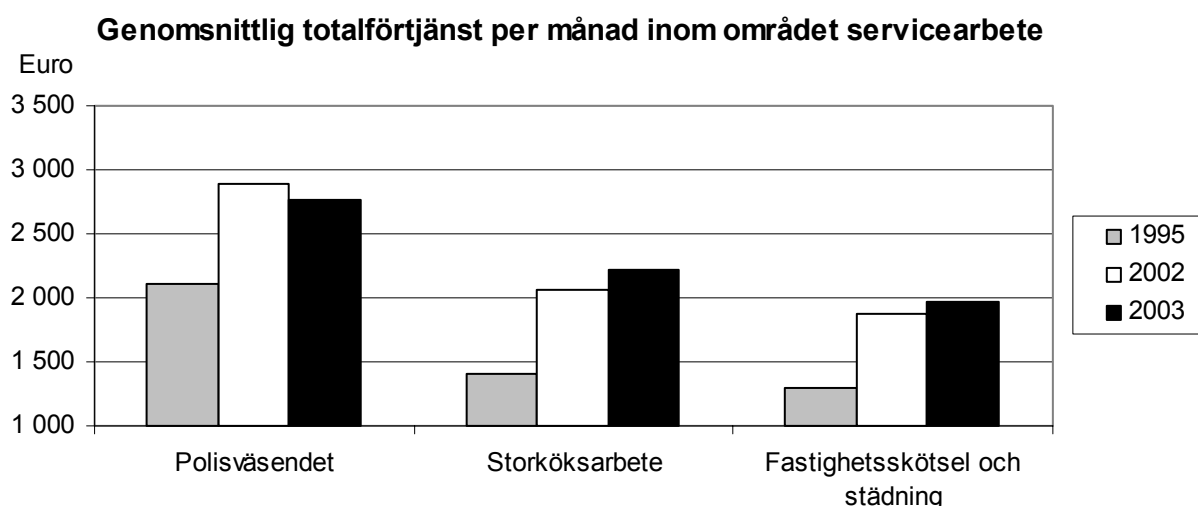
Huvudyrkesgrupperna tekniskt, naturvetenskapligt, juridiskt, humanistiskt och konstnärligt arbete samt servicearbete indelas i fem respektive tre underyrkesgrupper. Av de fem grupperna tekniskt arbete, biologiskt arbete, juridiskt arbete, pedagogiskt arbete samt biblioteks-, arkiv- och museiarbete hade gruppen juridiskt arbete den högsta genomsnittliga totalförtjänsten, 3 407 euro per månad, medan gruppen biologiskt arbete hade den lägsta, 2 210 euro.

Genomsnittlig totalförtjänst per månad inom området tekniskt, naturvetenskapligt, juridiskt, humanistiskt och konstnärligt arbete

Av underyrkesgrupperna inom tekniskt, naturvetenskapligt, juridiskt, humanistiskt och konstnärligt arbete hade biblioteks-, arkiv- och museiarbete den största relativa löneökningen sedan 1995, nämligen 52 procent. Mellan år 2002 och 2003 ökade den totala medellönen för samma underyrkesgrupp med 13 procent. Av dessa underyrkesgrupper ökade medellönen mest för juridiskt arbete, där ökningen av totalförtjänsten mellan 2002 och 2003 uppgick till 16 procent. Den minsta ökningen, 1 procent, uppvisade medellönen inom underyrkesgruppen pedagogiskt arbete.

Underyrkesgruppen fastighetsskötsel och städning hade lägsta genomsnittslönen

Av de tre underyrkesgrupperna inom servicearbete hade gruppen civilt bevaknings- och skyddsarbete den högsta genomsnittliga totalförtjänsten (2 771 euro per månad), följt av storköksarbete (2 212 euro) och fastighetsskötsel och städning m.m. (1 962 euro). Diagrammet nedan visar löneutvecklingen i de tre underyrkesgrupperna år 1995, 2002 och 2003.

Den löneminskning som kan ses för polisväsendet är missvisande. Den beror på att det i polisernas löneutbetalning för oktober 2002, på vilken 2002 års statistik grundar sig, ingick tillägg för obekvämt arbetstid för sex veckor medan utbetalningen för oktober 2003, som ligger till grund för statistiken för 2003, omfattade motsvarande tillägg för endast tre veckor.

Kvinnors genomsnittslön 86 procent av männens inom pedagogiskt arbete

Bland underyrkesgrupperna fanns en grupp där kvinnornas löner översteg männens. Det gäller gruppen tekniskt arbete där ett fåtal kvinnor arbetade. Medellöneskillnaden mellan könen var i detta fall marginell och endast den genomsnittliga ordinarie förtjänsten var högre för kvinnorna än för männen. Den minst jämlika av underyrkesgrupperna inom det tekniska, naturvetenskapliga, juridiska, humanistiska och konstnärliga arbetet var det pedagogiska arbetet där den genomsnittliga ordinarie såväl som totala förtjänsten för kvinnor uppgick till 86 procent av motsvarande förtjänst för männen. Bland servicearbetarna var löneskillnaderna mellan könen störst för civilt bevaknings- och skyddsarbete, där kvinnornas genomsnittliga totala förtjänst uppgick till 79 procent av männens. Endast en liten andel av de heltidsanställda i denna grupp var dock kvinnor.

Högst genomsnittslön för överläkare

Den enskilda yrkesgruppen med högsta månadsinkomsterna var överläkare, vars ordinarie månadsinkomst var 5 604 euro och totala månadsinkomst 8 073 euro. Också tandläkare och högsta ledningen inom centralförvaltningen hade genomsnittliga ordinarie månadslöner över 5 000 euro. Därutöver fanns genomsnittliga totalförtjänster över 5 000 euro per månad bland biträdande överläkare och assistentläkare. De lägsta genomsnittliga totalförtjänsterna, under 1 900 euro per månad, hade försöksbiträden, lantbruksavbytare, assistenter inom biblioteks-, arkiv- och museiarbete samt städare.

Inom ett par yrken var skillnaden mellan den genomsnittliga ordinarie förtjänsten och totalförtjänsten så stor som över 60 procent av den ordinarie inkomsten. Detta gällde assistentläkare och maskinbiträden. Även för övriga läkare och fartygspersonal utgjorde övertids- och övriga ersättningar en stor andel av totalförtjänsten.

Kvinnors medellön högre än mäns inom ett fåtal yrken

Bland de heltidsanställda hade kvinnorna i några fall högre månadsinkomster än männen. De flesta fallen gällde dock yrkesgrupper som hade stor andel kvinnliga arbetare. Några exempel på yrkesgrupper där kvinnan hade högre medellön är lantbruksavbytare, mentalvårdare och övrigt arbete inom administration. Av dessa yrken var löneskillnaden störst för lantbruksavbytarna där kvinnornas genomsnittliga totala lön uppgick till 114 procent av männens.

Tabell 2. Genomsnittliga månatliga löneinkomster för landskapsanställda, oktober 2003, heltidsanställda

Yrkesgrupp	Totalt antal pers	Antal heltidsanställda			Vecko-arbetstid Timmar	Förtjänst, ordinarie arb.tid			Total förtjänst			Medel-ålder Ar
		Totalt	Kvinnor	Män		Totalt euro	Kvinnor euro	Män euro	Totalt euro	Kvinnor euro	Män euro	
TEKNISKT, NATURVETENSKAPL., JURIDISKT, HUMANISTISKT OCH KONSTNÄRLIGT ARBETE	488	410	156	254	29,25	2 610	2 534	2 657	2 762	2 652	2 830	45
TEKNISKT ARBETE	126	100	7	93	37,69	2 241	2 257	2 240	2 462	2 419	2 465	45
Väg- och byggmästare	9	6	-	6	36,92	3 174	-	3 174	3 696	-	3 696	51
Maskin- och verkmästare	5	5	1	4	37,85	..	..	..	..	..	..	50
Övriga tekniker	21	14	3	11	36,44	2 141	..	..	2 286	..	..	43
Maskinskötare	9	7	-	7	37,96	2 317	-	2 317	2 558	-	2 558	46
Arbetsledare	8	8	-	8	38,25	2 033	-	2 033	2 319	-	2 319	52
Montörer	5	5	-	5	38,25	..	-	..	..	-	..	49
Vägarbetare och fordonsförare	26	23	-	23	38,25	1 871	-	1 871	2 097	-	2 097	45
Timmermän och byggarbetare	19	13	-	13	38,80	2 113	-	2 113	2 279	-	2 279	48
Datatekniker	13	11	2	9	36,25	2 871	..	..	2 989	..	..	36
Övriga tekniska yrken	11	8	1	7	37,75	2 076	..	..	2 357	..	..	46
BIOLOGISKT ARBETE	62	53	21	32	37,20	2 092	2 076	2 102	2 210	2 166	2 240	40
Ledande jordbruksarbete	6	4	2	2	36,75	..	..	..	..	..	..	39
Föreståndare	12	11	6	5	37,34	2 426	..	..	2 560	..	..	46
Försöksbiträden m.m.	12	11	6	5	37,52	1 643	..	..	1 714	..	..	34
Ledande skogsbruksarbete	9	9	-	9	36,25	2 382	-	2 382	2 491	-	2 491	37
Ledande fiskeriarbete	6	6	1	5	37,25	..	..	..	..	..	..	48
Lantbruksavbytare	17	12	6	6	37,61	1 749	1 857	1 640	1 809	1 927	1 692	40
JURIDISKT ARBETE												
Övrigt juridiskt arbete	9	8	3	5	36,25	3 285	..	..	3 407	..	..	45
PEDAGOGISKT ARBETE	240	208	98	110	21,54	2 956	2 720	3 166	3 091	2 848	3 308	46
Utbildningsplanering	12	12	10	2	31,50	..	..	..	..	..	..	41
Rektorer, skolledare	12	12	7	5	33,13	4 247	..	..	4 475	..	..	52
Lektorer	98	95	38	57	20,25	3 189	3 020	3 301	3 348	3 180	3 460	47
Övriga lärare	26	25	10	15	21,42	3 130	2 393	3 621	3 265	2 484	3 785	46
Timlärare: mindre än 10 vt	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Timlärare: 11-20 vt	44	44	24	20	17,70	2 196	2 030	2 395	2 284	2 128	2 472	44
Timlärare: mer än 21 vt	19	19	8	11	22,53	2 713	2 634	2 770	2 813	2 706	2 890	44
Elevhemsövervakare	6	1	1	-	38,25	..	..	-	..	..	-	-
BIBLIOTEKS-, ARKIV OCH MUSEIARBETE	51	41	27	14	36,15	2 297	2 236	2 414	2 412	2 324	2 582	47
Bibliotekarier och arkivbiträden	9	5	5	-	35,40	..	..	-	..	..	-	47
Registratorer	5	4	3	1	34,69	..	..	..	..	..	..	48
Antikvarier m.m.	16	14	8	6	36,25	2 713	2 567	2 908	2 907	2 681	3 207	51
Amanuenser m.m.	7	7	3	4	36,82	2 239	..	..	2 327	..	..	41
Assistenten m.m.	10	8	6	2	35,78	1 814	..	..	1 875	..	..	44
Museivakter och värdar	4	3	2	1	38,25	..	..	..	..	..	..	56
HÄLSO- OCH SJUKVÅRDS-ARB., SOCIALT ARBETE	769	646	580	66	36,85	2 610	2 492	3 646	2 822	2 631	4 500	45
Överläkare	16	16	3	13	38,25	5 604	..	..	8 073	..	..	54
Biträdande överläkare	12	12	7	5	38,04	4 676	..	..	6 091	..	..	51
Hälsocentralläkare	11	8	6	2	36,44	3 410	..	..	4 308	..	..	42
Assistentläkare	6	6	4	2	38,25	3 367	..	..	5 609	..	..	34
Tandläkare	10	8	5	3	36,13	5 273	..	..	5 446	..	..	48
Veterinärer	6	5	2	3	35,45	..	..	..	..	..	..	50
Överskötare	7	7	5	2	37,89	3 172	..	..	3 349	..	..	53
Avdelningsskötare	33	31	30	1	37,68	2 993	..	..	3 173	..	..	52
Bitr. avd. skötare	20	18	18	-	36,69	2 804	2 804	-	2 945	2 945	-	43
Barnmorskor	15	14	14	-	36,84	2 665	2 665	-	2 732	2 732	-	41
Sjukskötare	166	141	133	8	36,34	2 626	2 606	2 952	2 724	2 704	3 058	42
Lab. och röntgenskötare	28	24	22	2	34,77	2 336	..	..	2 348	..	..	42
Barnskötare	17	16	16	-	37,14	2 721	2 721	-	2 844	2 844	-	46
Tandskötare	9	9	9	-	37,81	2 092	2 092	-	2 180	2 180	-	48
Primärskötare	114	85	82	3	36,51	2 420	..	..	2 495	..	..	43
Skötare	18	10	10	-	33,65	2 089	2 089	-	2 181	2 181	-	45
Hälsovårdare	36	26	26	-	37,30	2 588	2 588	-	2 691	2 691	-	46
Mentalvårdare	31	31	21	10	37,68	2 603	2 680	2 440	2 715	2 773	2 593	47

ÅSUB Statistik 2004:8

Yrkesgrupp	Totalt antal pers	Antal heltidsanställda			Vecko- arbetstid Timmar	Förtjänst, ordinarie arb. tid			Total förtjänst			Medel- ålder Ar
		Totalt	Kvinnor	Män		Totalt euro	Kvinnor euro	Män euro	Totalt euro	Kvinnor euro	Män euro	
Anstaltsbiträde	11	8	8	-	38,25	1 906	1 906	-	1 966	1 966	-	51
Sjukhusbiträden	73	64	62	2	38,12	1 926	..	..	1 986	..	..	47
Terapeuter	26	22	21	1	35,72	2 105	..	..	2 162	..	..	42
Psykolog	7	6	5	1	36,17	2 926	..	..	3 057	..	..	40
Avdelningssekreterare	45	36	36	-	36,81	1 905	1 905	-	1 971	1 971	-	43
Hälsoinspektörer	7	5	3	2	36,85	..	..	..	..	..	..	37
Kuratorer	11	6	4	2	36,88	2 588	..	..	2 691	..	..	48
Arbetskraftskonsulenter	11	11	10	1	36,25	2 031	..	..	2 113	..	..	46
Övriga	23	21	18	3	37,83	2 309	..	..	2 453	..	..	45
ADMINISTRATIVT, KAMERALT, KONTORSTEKNISKT ARBETE	293	249	171	78	36,00	2 613	2 307	3 284	2 738	2 409	3 458	44
Högsta ledningen	10	9	2	7	36,56	5 342	..	..	5 661	..	..	52
Övriga ledande tjänstemän	91	81	33	48	36,15	3 259	3 143	3 338	3 404	3 280	3 489	44
Personal-, ekonomiledning	12	12	7	5	35,63	2 737	..	..	2 976	..	..	48
Redovisningsarbete	34	31	31	-	35,91	2 050	2 050	-	2 145	2 145	-	47
Funktionärer	11	9	6	3	36,25	2 103	..	..	2 182	..	..	38
Byråsekreterare	28	24	24	-	34,95	1 829	1 829	-	1 905	1 905	-	46
Kanslister	8	6	6	-	36,25	2 044	2 044	-	2 146	2 146	-	45
Maskinskrivare	10	7	7	-	36,25	1 939	1 939	-	1 999	1 999	-	44
Sekreterare	34	27	25	2	35,82	2 134	..	..	2 243	..	..	45
Ekonomer	15	12	12	-	36,25	2 197	2 197	-	2 297	2 297	-	50
Övrigt arbete	40	31	18	13	36,38	2 247	2 259	2 230	2 339	2 345	2 331	38
TRANSPORT OCH KOMMUNIKATIONER	134	131	-	131	37,80	2 418	-	2 418	3 333	-	3 333	50
Färförare	26	24	-	24	36,92	2 174	-	2 174	2 315	-	2 315	50
Befälhavare	28	27	-	27	38,00	2 723	-	2 723	3 999	-	3 999	50
Styrmän	10	10	-	10	38,00	2 492	-	2 492	3 523	-	3 523	45
Båtsmän	11	11	-	11	38,00	2 419	-	2 419	3 217	-	3 217	53
Matroser	20	20	-	20	38,00	2 153	-	2 153	2 998	-	2 998	47
Lättmatroser	4	4	-	4	38,00	..	-	..	..	-	..	44
Maskinchefer	24	24	-	24	38,00	2 714	-	2 714	4 012	-	4 012	53
Maskinbiträden	5	5	-	5	38,00	..	-	..	..	-	..	54
Motormän	6	6	-	6	38,00	2 185	-	2 185	3 031	-	3 031	49
SERVICEARBETE	269	229	123	106	37,92	2 082	1 859	2 341	2 252	1 942	2 610	47
CIVILT BEVAKNINGS- OCH SKYDDSBETETE	67	64	8	56	38,22	2 593	2 123	2 660	2 771	2 244	2 846	41
Överkommisarie	1	1	-	1	36,25	..	-	..	..	-	..	47
Kommisarie	2	2	-	2	38,25	..	-	..	..	-	..	49
Överkonstapel	16	16	1	15	38,25	3 280	..	..	3 455	..	..	48
Äldre konstapel	31	28	3	25	38,25	2 546	..	..	2 711	..	..	44
Yngre konstapel	17	17	4	13	38,25	1 870	..	..	1 969	..	..	31
STORKÖKSARBETE	64	58	41	17	38,11	2 018	2 002	2 056	2 212	2 097	2 492	46
Kockar, kokerskor	37	34	21	13	38,15	2 051	..	..	2 340	..	..	48
Köksbiträden	27	24	20	4	38,06	1 972	..	..	2 032	..	..	43
FASTIGHETSSKÖTSEL OCH STÄDNING M.M.	138	107	74	33	37,65	1 812	1 752	1 946	1 962	1 824	2 272	50
Vaktmästare, gårdskarlar	34	30	2	28	37,28	2 002	..	..	2 330	..	..	50
Städare	77	53	52	1	37,85	1 675	..	..	1 740	..	..	51
Lager-, förrådsarbete	18	15	12	3	38,25	1 824	..	..	1 903	..	..	51
Telefonister, receptionister	9	9	8	1	36,67	1 961	..	..	2 144	..	..	48
TOTALT	1 953	1 665	1 030	635	35,08	2 523	2 392	2 735	2 756	2 515	3 148	45

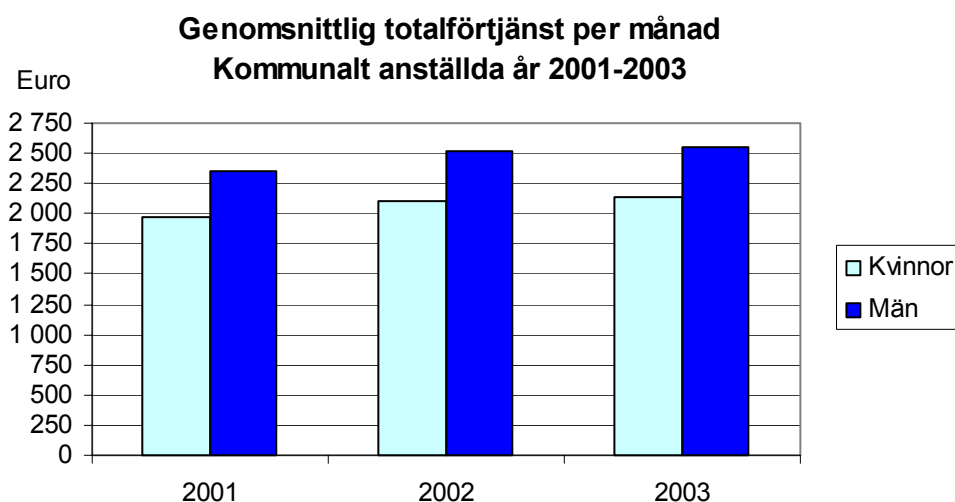
4. Löner för kommunalt anställda på Åland 2002 och 2003

Tabell 5 och 6 på sidorna 18-19 visar en sammanställning över de kommunalt anställdas medellöner för oktober 2002 och 2003. Materialet för 2002 är indelat enligt yrkesgrupper motsvarande uppdelningen för lönestatistiken över de landskapsanställda 2003. Statistikcentralen som tillhandahåller löneuppgifterna om de kommunalt anställda har fr.o.m. 2003 infört en ny klassificering av yrken, vilket gör att de kommunala genomsnittslönerna inte är jämförbara mellan de olika åren annat än på totalnivå. Enskilda yrkesgrupper framgår inte i tabellerna, utan endast huvudgrupper och undergrupper. Medellöner för undergrupper med bara ett fåtal anställda har inte redovisats skilt, men deras värden ingår i de aggregerade siffrorna. Uppgifterna om lönenivåer och arbetstid omfattar endast heltidsanställda månadsavlönade i huvudtjänst. I det kommunala lönestatistikmaterialet för 2002 är uppgifterna för Kumlinge kommun från år 2001.

Genomsnittlig ordinarie månadslön 2 094 euro i oktober 2002 och 2 127 i oktober 2003

Den genomsnittliga ordinarie löneinkomsten för kommunalt anställda år 2002 var 2 094 euro per månad, medan den genomsnittliga totala förtjänsten var 2 204 euro. Den genomsnittliga totala förtjänsten, som inkluderar övertids- och andra tillägg, var fem procent högre än den ordinarie förtjänsten. Totalt sett var de kommunalt anställda kvinnornas medellön lägre än männens, den ordinarie förtjänsten utgjorde 87 procent av männens och den totala förtjänsten 84 procent. Jämfört med oktober 2001 ökade den genomsnittliga totalförtjänsten med 6,9 procent.

I oktober 2003 var de kommunalt anställdas genomsnittliga ordinarie förtjänst 2 127 euro per månad och den genomsnittliga totala förtjänsten 2 233 euro. Ökningen av den genomsnittliga totala förtjänsten var betydligt mindre mellan år 2002 och 2003 än året före, nämligen 1,3 procent. Skillnaden mellan ordinarie och total förtjänst var, liksom föregående år, fem procent av den ordinarie lönen. Löneskillnaderna mellan kvinnor och män var i stort sett oförändrade jämfört med 2002.

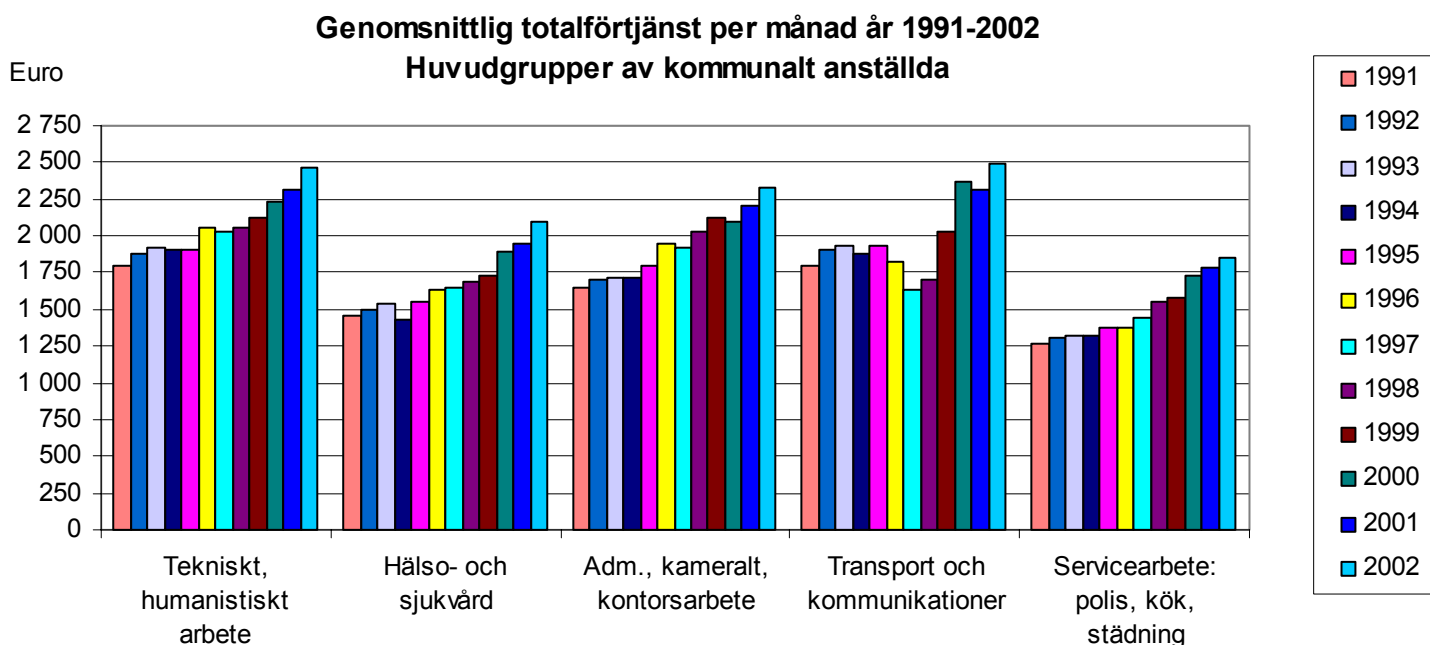
Genomsnittslönen lägst inom servicearbete

Av huvudyrkesgrupperna var det grupperna tekniskt, naturvetenskapligt, juridiskt, humanistiskt och konstnärligt arbete som hade de högsta genomsnittliga ordinarie månadslönerna år 2002. Ordinarie månadsinkomsten var för denna yrkesgrupp 2 300 euro per månad, och den totala månadsinkomsten var 2 470 euro. Inom transport- och kommunikationsarbete hade man en stor andel övertids- och övriga tillägg vilket gjorde att denna grupp hade den högsta genomsnittliga totalförtjänsten, 2 489 euro. Den lägsta genomsnittliga månadsinkomsten fanns inom servicearbete, där den ordinarie månadsinkomsten var 1 741 euro och den totala månadsinkomsten var 1 851 euro per månad.

Överlag betalades det ut relativt lite övertidsersättning och andra lönetillägg inom den kommunala sektorn. Skillnaden mellan den ordinarie förtjänsten och totalförtjänsten varierade år 2002 mellan 3 procent och 7 procent av den ordinarie förtjänsten. Undantagen var yrkesgrupperna transport och kommunikation samt tillverkningsarbete, där den totala månadsinkomsten var 17 respektive 15 procent större än den ordinarie månadsinkomsten. Minst övertidsersättning och andra lönetillägg utbetalades inom yrkesgruppen hälso- och sjukvårdsarbete, socialt arbete med mera.

Störst löneökning i gruppen servicearbete mellan år 1991 och 2002

Figuren nedan visar de genomsnittliga månadslönerna för olika huvudyrkesgrupper från år 1991 till och med år 2002. Månadslönerna för åren 1991-2000 är omräknade till euro enligt den fastslagna växlingskursen.

Störst löneökning skedde inom den lägst avlönade yrkesgruppen servicearbete, där lönen steg med 46 procent från år 1991 till 2002. De övriga yrkesgrupperna hade en löneökning på mellan 37 och 43 procent under samma period.

Minsta löneskillnaden mellan kvinnor och män inom hälso-, sjukvårds- och socialt arbete

Bland de heltidsanställda 2002 hade kvinnorna i nästan samtliga yrkesgrupper lägre månadsinkomster än männen. Störst skillnad mellan kvinnors och mäns löner fanns i huvudyrkesgruppen administrativt, kameralt och kontorstekniskt arbete där kvinnornas genomsnittliga ordinarie och totala förtjänst uppgick till 70 procent av männens. Den mest jämställda huvudyrkesgruppen lönemässigt var hälso- och sjukvårdsarbete, socialt arbete med mera, där kvinnornas löner motsvarade drygt 94 procent av männens. Denna yrkesgrupp består dock till största delen av kvinnor (90 procent).

Tabell 3. Kommunalt anställda kvinnors genomsnittliga månadslön i relation till mäns 2002

Yrkesgrupp	Lönerelation kvinnor/män Ordinarie månadsinkomst	Lönerelation kvinnor/män Total månadsinkomst
Tekniskt, humanistiskt arbete	86,3	84,4
Hälso- och sjukvårdsarbete m.m.	94,2	94,6
Administrativt, kameralt, kontorsarbete	69,5	69,6
Jord-, skogsbruk och fiske	-	-
Transport och kommunikationer	-	-
Tillverkningsarbete	-	-
Servicearbete	82,0	76,8
Totalt	86,5	83,6

Den enda underyrkesgrupp där kvinnornas lön översteg männens var arbete inom fritidsverksamhet, där den genomsnittliga totallönen för kvinnor var cirka 6 procent högre än männens. Denna yrkesgrupp bestod till största delen av män (63 procent).

Medellönen för högre kommunala tjänstemän år 2003 var 3 082 euro per månad

De kommunala genomsnittslönerna för oktober 2003 var i huvudyrkesgruppen chefer och högre tjänstemän 3 082 euro per månad för ordinarie arbetstid medan den totala månadsförtjänsten i samma grupp uppgick till 3 131 euro. I gruppen övriga arbetstagare, som hade den lägsta genomsnittsförtjänsten, var den ordinarie lönen i medeltal 1 664 euro och totallönen 1 748 euro per månad.

Utbetalda övertidsersättningar och andra lönetillägg i de olika huvudyrkesgrupperna inom den kommunala sektorn år 2003 varierade mellan 2 procent och 7 procent av den ordinarie förtjänsten. Mest övertidsersättning och andra lönetillägg utbetalades inom huvudyrkesgrupperna specialister och experter, framför allt till underyrkesgrupperna specialister och experter inom matematik, naturvetenskaper och teknik samt lärare och övriga specialister inom undervisning.

Största löneskillnaden mellan kvinnor och män bland chefer och högre tjänstemän

Bland de heltidsanställda 2003 hade kvinnorna övervägande lägre genomsnittliga månadsinkomster än männen. Störst skillnad mellan kvinnors och mäns löner fanns i huvudyrkesgruppen chefer och högre tjänstemän, där kvinnornas genomsnittliga ordinarie och totala förtjänst uppgick till 77 procent av männens. Mest jämställd var lönen i huvudyrkesgruppen service-, försäljnings- och omsorgspersonal, där kvinnornas genomsnittliga totala lön motsvarade 88 procent av männens. Denna yrkesgrupp bestod dock till 89 procent av kvinnor.

Tabell 4. Kommunalt anställda kvinnors genomsnittliga månadslön i relation till mäns 2003

Yrkesgrupp	Lönerelation kvinnor/män Ordinarie månadsinkomst	Lönerelation kvinnor/män Total månadsinkomst
Tekniskt, humanistiskt arbete	86,3	84,4
Hälso- och sjukvårdsarbete m.m.	94,2	94,6
Administrativt, kameralt, kontorsarbete	69,5	69,6
Jord-, skogsbruk och fiske	-	-
Transport och kommunikationer	-	-
Tillverkningsarbete	-	-
Servicearbete	82,0	76,8
Totalt	86,5	83,6

Inte i någon av de redovisade underyrkesgrupperna översteg kvinnornas medellön männens. Minst var löneskillnaderna mellan könen i underyrkesgruppen experter inom affärsbranschen och övriga servicenäringar, där medellönen för kvinnor var 97 procent av männens.

Tabell 5. Genomsnittliga månatliga löneinkomster för kommunalt anställda, oktober 2002, heltidsanställda

Yrkesgrupp	Antal heltidsanställda			Vecko- arbetstid tim	Förtjänst, ordinarie arb.tid			Total förtjänst		
	Totalt	Kvinnor	Män		Totalt euro	Kvinnor euro	Män euro	Totalt euro	Kvinnor euro	Män euro
TEKNISKT, NATURVETENSKAPL., JURIDISKT, HUMANISTISKT OCH KONSTNÄRLIGT ARBETE	425	315	110	29,00	2 300	2 204	2 555	2 470	2 352	2 787
Tekniskt arbete	49	12	37	36,80	2 463	2 103	2 579	2 627	2 182	2 771
Kemiskt och fysikaliskt arbete	2	1	1	37,30	..	..	..	..	..	..
Pedagogiskt arbete	360	289	71	27,50	2 286	2 224	2 529	2 461	2 377	2 786
Litterärt och journalistiskt arbete	1	1	-	36,30	..	..	..	..	..	..
Biblioteks-, arkiv och museiarbete	13	12	1	36,30	2 007	..	..	2 103	..	..
HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSARBETE, SOCIALT ARBETE MM.	460	412	48	38,30	2 037	2 024	2 148	2 093	2 080	2 199
Hälsa- och sjukvårdsarbete	85	84	1	38,30	2 094	..	..	2 128	..	..
Rörelse- och arbetsterapiarbete	3	1	2	38,30	..	..	..	..	..	..
Apoteksarbete	2	2	-	38,30	..	..	-	..	..	-
Socialt arbete	336	311	25	38,40	2 022	2 003	2 246	2 081	2 063	2 297
Miljö- och hälsoskyddsarbete	2	1	1	36,30	..	..	..	..	..	..
Psykologer	2	2	-	36,30	..	..	-	..	..	-
Arbete inom fritidsverksamhet	30	11	19	37,90	1 955	1 982	1 941	2 035	2 113	1 991
ADMINISTRATIVT, KAMERALT OCH KONTORSTEKNISKT ARBETE	148	114	34	36,70	2 263	2 051	2 950	2 326	2 109	3 028
Samhällsadministrativt arbete	45	25	20	36,40	3 223	3 001	3 504	3 259	3 030	3 548
Personalarbete	4	4	-	36,30	..	..	-	..	..	-
Redovisningsarbete	8	5	3	36,30	2 130	..	..	2 219	..	..
Sekreterar-, maskinskrivnings- samt övriga kontorsarbeten	59	55	4	36,40	1 797	..	..	1 860	..	..
ADB-arbete	6	2	4	36,60	2 257	..	..	2 430	..	..
Samhällsvetenskapligt utredningsarb.	24	23	1	38,20	1 469	..	..	1 547	..	..
Övrigt administrativt, kameralt och kontorstekniskt arbete	2	-	2	36,30	..	..	..	..	..	..
JORD- OCH SKOGSBRUKS-, FISKERIARBETE	1	-	1	38,30	..	-	..	..	-	..
TRANSPORT- OCH KOMMUNIKATIONS- ARBETE	14	-	14	38,10	2 121	-	..	2 489	-	..
Sjöbefälsarbete	3	-	3	38,30	..	-	..	..	-	..
Trafikledning och trafikfraktass.arb.	11	-	11	38,10	2 189	-	..	2 444	-	..
TILLVERKNINGSARBETE 1	2	-	2	37,30	..	-	..	..	-	..
Verkstads- och byggnadsmetallarbete	1	-	1	36,30	..	-	..	..	-	..
Elektronikarbete	1	-	1	38,30	..	-	..	..	-	..
TILLVERKNINGSARBETE 2	6	-	6	38,30	1 804	-	..	2 082	-	..
Arbete med stationära maskiner	1	-	1	38,30	..	-	..	..	-	..
Diversearbete	5	-	5	38,30	..	-	..	..	-	..
SERVICEARBETE	239	155	84	38,80	1 741	1 613	1 966	1 851	1 669	2 172
Civilt bevaknings- och skyddsarbete	43	3	40	41,10	2 116	..	..	2 444	..	..
Hotell-, restaurang- och storköksarbete	80	76	4	38,30	1 715	..	..	1 770	..	..
Fastighetsskötsel och städning	110	72	38	38,20	1 608	1 515	1 785	1 671	1 573	1 859
Tvätt- och pressarbete	3	3	-	38,30	..	..	-	..	..	-
Övrigt servicearbete	3	1	2	38,30	..	..	..	..	..	..
TOTALT	1 295	996	299	35,20	2 094	2 018	2 332	2 204	2 104	2 517

Källa: Statistikcentralen

Tabell 6. Genomsnittliga månatliga löneinkomster för kommunalt anställda, oktober 2003, heltidsanställda

Yrkesklassificering	Antal heltidsanställda			Vecko- arbetstid tim	Förtjänst, ordinarie arb.tid			Total förtjänst		
	Totalt	Kvinnor	Män		Totalt euro	Kvinnor euro	Män euro	Totalt euro	Kvinnor euro	Män euro
CHEFER, HÖGRE TJÄNSTEMÄN	94	57	37	35,40	3 082	2 755	3 592	3 131	2 803	3 641
Högre tjänstemän, chefer i organisationer	16	4	12	36,30	4 123	..	..	4 145	..	..
Direktörer för företag och andra verksamhetsenheter	78	53	25	35,20	2 863	2 641	3 345	2 917	2 688	3 414
SPECIALISTER	338	270	68	29,80	2 277	2 218	2 508	2 443	2 364	2 752
Specialister inom matematik och naturvetenskaper samt teknik	21	4	17	36,30	2 739	..	..	2 991	..	..
Specialister inom agrikultur och forstvetenskaper och hälso- och sjukvård	2	2	-	38,30	..	..	-	..	..	-
Lärare o. övr. specialister inom undervisn.	267	229	38	28,10	2 226	2 195	2 407	2 402	2 353	2 690
Specialister inom övriga branscher	48	35	13	36,40	2 341	2 292	2 465	2 414	2 366	2 536
EXPERTER	110	50	60	37,70	2 134	1 987	2 256	2 273	2 081	2 432
Experter inom naturvetenskaper o. teknik	49	6	43	37,80	2 275	1 853	2 335	2 474	1 970	2 546
Experter inom agrikultur och forstvetenskaper och hälso- och sjukvård	14	13	1	37,90	2 102	..	..	2 196	..	..
Experter inom affärsbranschen och övriga servicenäringar	47	31	16	37,60	1 996	1 975	2 039	2 084	2 062	2 128
KONTORSPERSONAL OCH PERSONAL I KUNDSERVICEARBETE	58	53	5	36,40	1 856	..	..	1 962	..	..
Kontorspersonal	55	51	4	36,30	1 845	..	..	1 947	..	..
Personal i kundservicearbete	3	2	1	38,30	..	..	..	..	..	..
SERVICE-, FÖRSÄLJNINGS- OCH OMSORGSPERSONAL	415	368	47	38,80	1 966	1 950	2 085	2 029	1 999	2 259
Service- och omsorgspersonal	415	368	47	38,80	1 966	1 950	2 085	2 029	1 999	2 259
JORDBRUKARE, SKOGSARBETARE M.FL.	1	-	1	38,30	..	-	..	..	-	..
Jordbrukare, skogsarbetare m.fl.	1	-	1	38,30	..	-	..	..	-	..
BYGGNADS-, REPARATIONS- OCH TILLVERKNINGSARBETARE	12	3	9	38,10	2 029	..	..	2 209	..	..
Gruv-, stenbrytnings- o. byggnadsarbetare	5	3	2	37,90	..	..	..	..	..	..
Verkstads- och gjuteriarbetare samt montörer och reparatörer	4	-	4	38,30	..	..	..	..	..	..
ÖVRIGA ARBETSTAGARE	138	91	47	38,00	1 664	1 562	1 855	1 748	1 622	1 984
Övrig servicepersonal	134	90	44	38,00	1 668	1 562	1 870	1 752	1 622	1 999
Medhjälpare inom industrin och byggverksamhet m.fl.	4	1	3	38,30	..	..	..	..	..	..
OKÄND	57	45	12	30,10	..	..	..	..	..	..
TOTALT	1 223	937	286	35,50	2 127	2 046	2 386	2 233	2 132	2 553

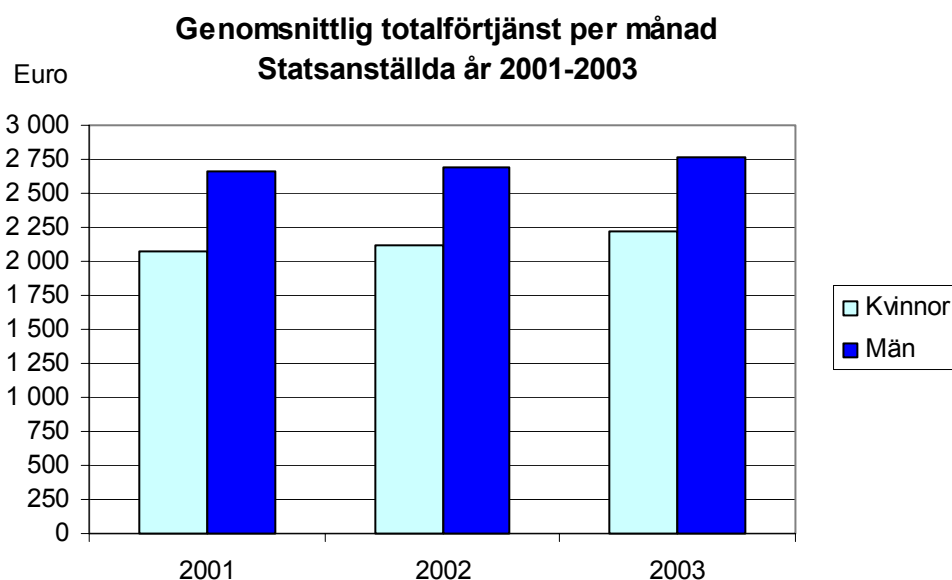
Källa: Statistikcentralen

5. Löner för statligt anställda på Åland 2003

Tabell 8 på sida 22 visar en sammanställning över de statligt anställdas medellöner för oktober 2003. Inga enskilda yrken redovisas i tabellerna, utan endast huvudgrupper och undergrupper. Undergrupper med bara ett fåtal anställda redovisas inte skilt, men deras värden ingår i de aggregerade siffrorna. Uppgifterna om lönenivåer och arbetstid omfattar endast heltidsanställda, månadsavlönade i huvudtjänst.

Medellönen 2 467 euro i november 2003

Den genomsnittliga ordinarie löneinkomsten för statsanställda år 2003 var 2 467 euro per månad, medan den genomsnittliga totala löneinkomsten var 2 588 euro per månad. Skillnaden mellan ordinarie och total förtjänst var fem procent av den ordinarie lönen. Jämfört med år 2002 ökade de statsanställdas genomsnittliga totala förtjänst med 2,7 procent. Kvinnornas lön ökade med 4,4 procent från 2002 till 2003 medan männens ökade med 2,7 procent. Även om de statsanställda kvinnornas medellöner ökade snabbare än männens så låg kvinnornas månadsinkomster på en relativt låg nivå jämfört med männens. Kvinnans genomsnittliga ordinarie månadsinkomst motsvarade år 2003 84 procent av mannens, medan kvinnans totala månadsinkomst motsvarade 80 procent av mannens. Diagrammet nedan visar den genomsnittliga totalförtjänsten för kvinnor, män och totalt för åren 2001, 2002 och 2003.

Lägsta medellönen för kontorspersonal och personal i kundservicearbete

De högsta månadsinkomsterna fanns inom huvudyrkesgruppen chefer och högre tjänstemän. År 2003 var den ordinarie månadsinkomsten i den här yrkesgruppen 4 489 euro och den totala månadsinkomsten var 4 569 euro. De lägsta månadsinkomsterna fanns inom yrkesgruppen kontorspersonal och personal i kundservicearbete där den ordinarie månadsinkomsten var 1 668 euro, medan den totala månadsinkomsten var 1 696 euro. Då yrkesgrupperna är klassificerade på ett nytt sätt i Statistikcentralens uppgifter över de statliga lönerna för 2003 så är det inte möjligt att göra rättvisande jämförelser mellan yrkesgruppernas lönenivåer år 2003 och tidigare år.

Mest övertidsersättning och övriga tillägg för militärer

Skillnaden mellan totalförtjänsten och den ordinarie förtjänsten var i de flesta fall under 6,4 procent av den ordinarie förtjänsten. Undantaget var huvudyrkesgruppen militärer, där de största övertidsinkomsterna och andra lönetillägg fanns. I denna huvudyrkesgrupp var skillnaden 11 procent.

Löneskillnad mellan könen minst för experter inom affärsbranschen och övriga servicenärningar

Bland de heltidsanställda har männen i alla redovisade yrkesgrupper högre lön än kvinnorna. Av huvudyrkesgrupperna var löneskillnaden mellan könen störst bland specialisterna, där kvinnornas genomsnittslön uppgick till 80 procent av männens. Av de redovisade underyrkesgrupperna var skillnaden minst bland experter inom affärsbranschen och övriga servicenärningar, där kvinnornas totala lön uppgick till nästan 88 procent av männens. Denna yrkesgrupp består till en tredjedel av kvinnor.

Tabell 7. Statligt anställda kvinnors genomsnittliga månadslön i relation till mäns 2003

Yrkesgrupp	Lönerelation kvinnor/män Ordinarie månadsinkomst	Lönerelation kvinnor/män Total månadsinkomst
Chefer och högre tjänstemän	..	..
Specialister	80,4%	80,3%
Experter	90,4%	85,7%
Kontorspersonal och personal i kundservicearbete	..	..
Service-, försäljnings- och omsorgspersonal	..	..
Process- och transportarbetare	..	..
Militärer	..	..
Totalt	84,3%	80,3%

Tabell 8. Genomsnittliga månatliga löneinkomster för statligt anställda, november 2003, heltidsanställda

Yrkesklassificering	Antal heltidsanställda			Vecko- arbetstid tim	Förtjänst, ordinarie arb.tid			Total förtjänst		
	Totalt	Kvinnor	Män		Totalt euro	Kvinnor euro	Män euro	Totalt euro	Kvinnor euro	Män euro
CHEFER, HÖGRE TJÄNSTEMÄN	8	3	5	36,25	4 489	..	..	4 569	..	..
Högre tjänstemän, chefer i organisationer	5	2	3	36,25	..	..	..	..	..	..
Direktörer för företag och andra verksamhetsenheter	3	1	2	36,25	..	..	..	..	..	..
SPECIALISTER	25	9	16	36,25	2 976	2 602	3 235	2 980	2 602	3 242
Specialister inom matematik och naturvetenskaper samt teknik	3	-	3	36,25	..	-	..	..	-	..
Specialister inom agrikultur och forstvetenskaper och hälso- och sjukvård	1	-	1	36,25	..	-	..	..	-	..
Lärare o. övr. specialister inom undervisn.	2	1	1	36,25	..	..	..	..	..	..
Specialister inom övriga branscher	19	8	11	36,25	2 966	2 712	3 219	2 966	2 712	3 219
EXPERTER	116	35	81	37,57	2 297	2 137	2 364	2 425	2 171	2 533
Experter inom naturvetenskaper o. teknik	17	2	15	37,49	2 632	..	..	2 676	..	..
Experter inom affärsbranschen och övriga servicenäringar	99	33	66	37,59	2 238	..	2 278	2 381	..	2 476
KONTORSPERSONAL OCH PERSONAL I KUNDSERVICEARBETE	16	15	1	36,25	1 668	..	..	1 696	..	..
Kontorspersonal	16	15	1	36,25	1 668	..	..	1 696	..	..
SERVICE-, FÖRSÄLJNINGS- OCH OMSORGSPERSONAL	2	2	-	38,25	..	..	-	..	..	-
Service- och omsorgspersonal	2	2	-	38,25	..	..	-	..	..	-
PROCESS- OCH TRANSPORTARBETARE	6	-	6	38,13	2 662	-	2 662	2 662	-	2 662
Förare och sjötrafikarbetare m.fl.	6	-	6	38,13	2 662	-	2 662	2 662	-	2 662
MILITÄRER	26	-	26	38,25	2 573	-	2 573	2 859	-	2 859
TOTALT	199	64	135	37,39	2 467	2 189	2 597	2 588	2 218	2 761

Källa: Statistikcentralen

6. De offentligt anställda på Åland

Totalantalet heltidsanställda inom den offentliga sektorn på Åland år 2003 översteg 3 000 personer. Antalet anställda i lönestatistiken överensstämmer inte med de uppgifter som framkommer i arbetsmarknadsstatistiken över sysselsatta på grund av att olika definitioner och mättidpunkter används. Av de offentligt heltidsanställda i lönestatistikmaterialet var drygt 1 600 landskapsanställda, 1 200 kommunalt anställda och 200 statligt anställda. Av de landskapsanställda arbetade knappt 750 inom Ålands hälso- och sjukvård. Totalt sett har de offentligt heltidsanställda ökat med drygt en procent mellan år 2002 och 2003. Fördelat på de olika sektorerna var det endast de landskapsanställdas antal som hade ökat, nämligen med åtta procent, medan de två andra sektorerna hade minskat sina heltidsanställda med drygt fem procent vardera. Sedan år 1994 hade dock de kommunalt heltidsanställda ökat med 21 procent. Under samma period minskade statens heltidsanställda på Åland med lika många procentenheter. De landskapsanställda ökade med 14 procent från år 1995 till 2003.

Två tredjedelar av de offentligt anställda var kvinnor

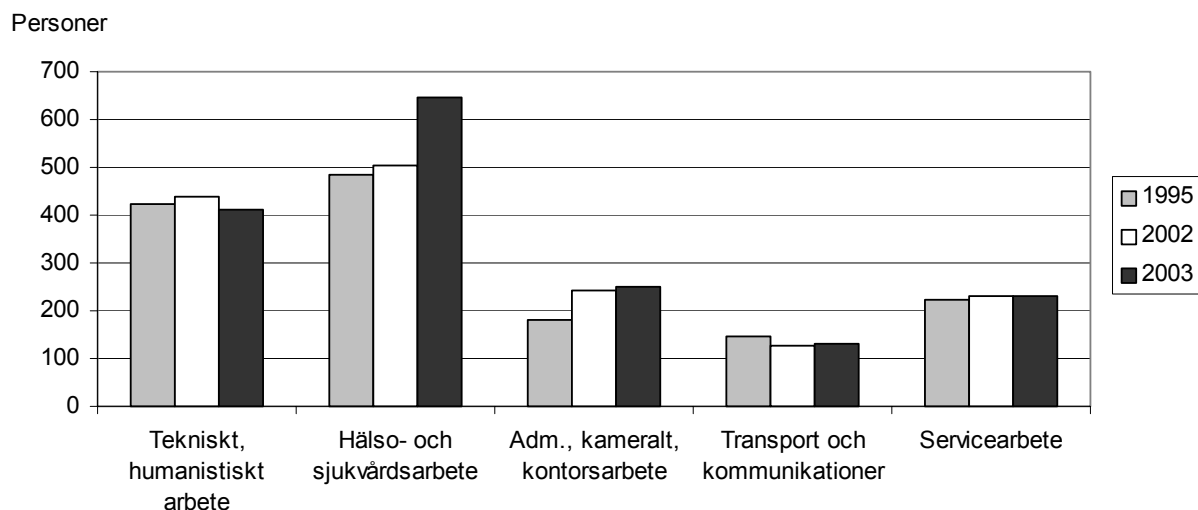
Knappt 66 procent av de offentligt heltidsanställda var kvinnor. Störst andel kvinnor fanns inom den kommunala sektorn där 77 procent av de heltidsanställda var kvinnor. Bland de landskapsanställda var könsfördelningen jämnare med 62 procent kvinnor medan den statliga sektorn hade manlig övervikt med endast 32 procent kvinnliga heltidsanställda.

Åldersuppgifter för de anställda finns att tillgå endast för de landskapsanställda där medelåldern för de heltidsanställda år 2003 var 45 år. Även år 2002 var medelåldern för de landskapsanställda heltidsarbetande 45 år.

Av de landskapsanställda arbetar 39 procent inom hälsovården

Den största huvudyrkesgruppen när det gäller antalet landskapsanställda var hälso- och sjukvårdssamt socialt arbete där 39 procent av de heltidsanställda arbetade. Antalet heltidsanställda ökade inom hälso- och sjukvård samt administrativt, kameralt och kontorstekniskt arbete. Den stora ökningen inom hälso- och sjukvård mellan år 2002 och 2003 kan vara något missvisande då brist på ordinarie personal leder till korta vikariat som gör att de heltidsanställdas antal varierar. Ålands Hälso- och Sjukvård uppger att de både under år 2002 och 2003 hade över 800 tjänster, inklusive arbeten som hör till andra yrkesgrupper än hälso- och sjukvårdsarbete. Diagrammet på nästa sida visar hur de landskapsanställda fördelade sig på huvudyrkesgrupperna år 1995, 2002 och 2003.

**Landskapsanställda enligt yrkesgrupp
Heltidsanställda 1995, 2002 och 2003**

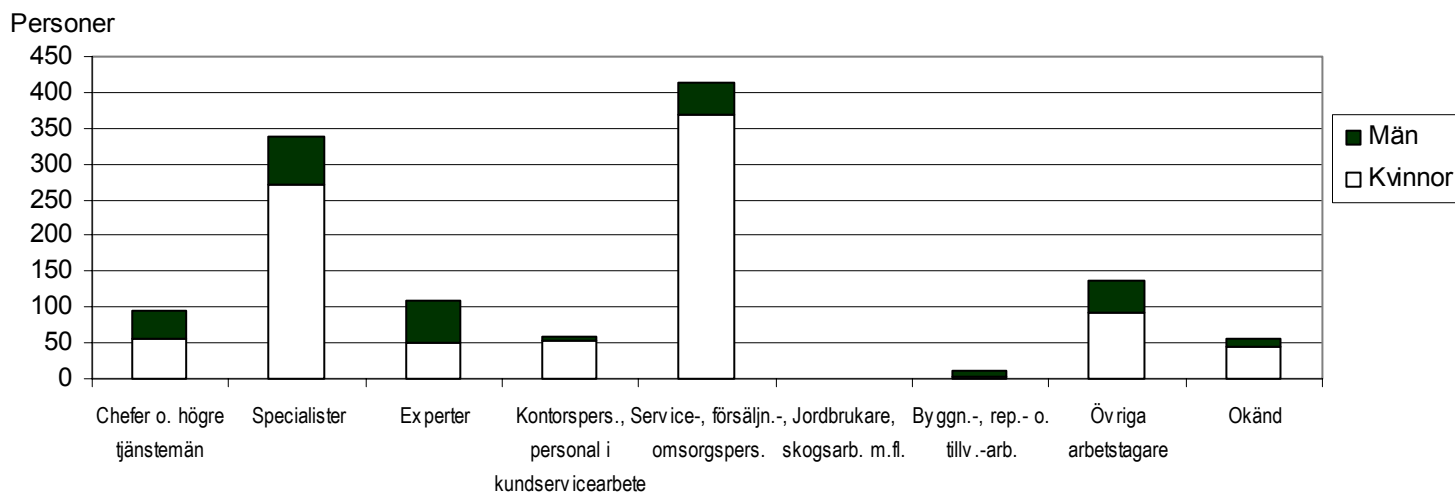
Endast män inom transport och kommunikationer

Över hälften av de landskapsanställda heltidsarbetande kvinnorna jobbade inom sjukvården där de anställda till 90 procent var kvinnor. Av männen arbetade 40 procent inom tekniskt, naturvetenskapligt, juridiskt, humanistiskt och konstnärligt arbete. Nästan två tredjedelar av de heltidsanställda i denna grupp var män. Störst var mansdominansen inom yrkesgruppen transport och kommunikationer där alla heltidsanställda var män.

En tredjedel av de kommunalt heltidsanställda inom service och omsorg

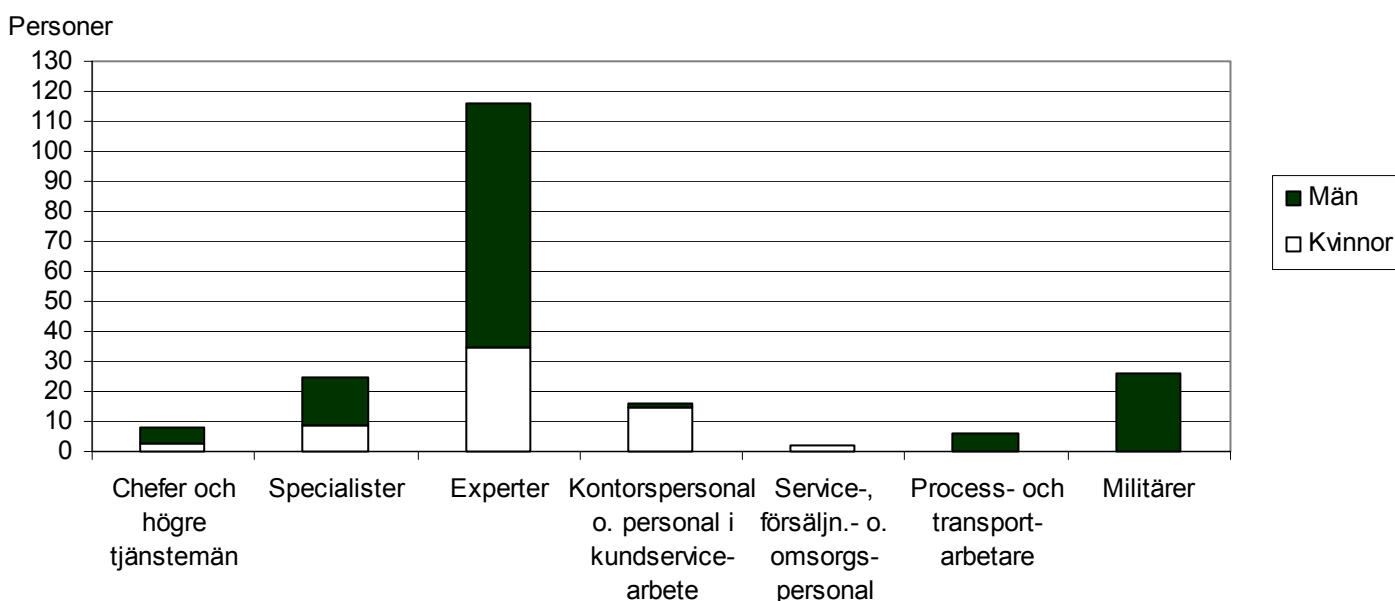
De kommunalt heltidsanställda fanns framför allt inom yrkesklasserna service- och omsorgspersonal (34 procent) samt specialister (28 procent). Bland specialisterna var lärarna den klart största yrkeskategorin med 267 heltidsanställda. Den kommunala sektorn var till antalet heltidsanställda överlag kvinnodominerad, men inom yrkesklasserna experter och byggnads-, reparations- och tillverkningsarbetare fanns fler män än kvinnor. Över 60 procent av de kommunalt anställda i yrkesklassen chefer och högre tjänstemän var kvinnor.

Kommunalt heltidsanställda enligt yrkesgrupp 2003

Hälften av de statligt heltidsanställda var tulltjänstemän eller skatteberedare

Inom den statliga sektorn på Åland fanns 58 procent av de heltidsanställda i yrkesklassen experter. Knappt etthundra av de 116 experterna utgjordes av tulltjänstemän eller skatteberedare, vilket innebär att hälften av de statligt anställda fanns i dessa yrken. I de flesta yrkesklasser arbetade fler män än kvinnor, men bland kontorspersonal samt service- och omsorgspersonal fanns det nästan uteslutande kvinnliga anställda.

Statligt heltidsanställda enligt yrkesgrupp 2003**Längsta arbetsveckorna för kommunal service- och omsorgspersonal**

Av de tre offentliga sektorerna var det de landskapsanställda som hade den kortaste genomsnittliga veckoarbetstiden, nämligen 35,1 timmar per vecka. De kommunalt anställda arbetade i medeltal 35,5 timmar och de statligt anställda 37,4 timmar per vecka. Den yrkesgrupp som hade de längsta arbetsveckorna var den kommunalt anställda service- och omsorgspersonalen, vars genomsnittliga veckoarbetstid var 38,8 timmar per vecka. Lärarnas arbetstid baseras på deras undervisningsskyldighet och de som undervisade mer än 10 timmar per vecka har medräknats i statistiken över heltidsanställda. Detta bidrar till att dra ner de genomsnittliga veckoarbetstiderna för de yrkesgrupper som lärarna tillhör. Förutom lärarna så var det de kommunala cheferna och högre tjänstemännen som hade den lägsta genomsnittliga veckoarbetstiden, nämligen 35,4 timmar per vecka.

Bilaga 1. Beskrivning av vissa yrkesgrupper för landskapsanställda

TEKNISKT ARBETE

Övriga tekniker	Alarmoperatör, bilbesiktningstekniker, elektriker, svetsare
Övriga tekniska yrken	Mätbiträden, brovakt, div. underhållsarbetare
Datatekniker	Dataansvarig, IT-handledare, IT-driftstekniker

BIOLOGISKT ARBETE

Ledande jordbruksarbete	Förmän, inspektörer och konsulenter
Föreståndare	Föreståndare, försöksledare, fältmästare, kemister
Försöksbiträden m.m.	Försöksbiträden, ladugårdsskötare, laboranter
Ledande skogsbruksarbete	Skogsbruksingenjörer och -planerare
Ledande fiskeriarbetare	Fiskmästare, inspektörer, konsulenter

JURIDISKT ARBETE

Jurister och div. inspektörer

PEDAGOGISKT ARBETE

Utbildningsplanering	Kursplanerare, studiehandledare, utbildningsledare

MUSEIARBETE

Amanuenser m.m.	Forskare, arkeolog, konservator, museitekniker, etnologer.
Assistenter m.m.	Assistenter, museibiträden, ritare, fotograf

HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSARBETE, SOCIALT ARBETE

Övriga sjukvårdsyrken	Farmaceuter, provisor, massör, provtagare

ADMINISTRATIVT, KAMERALT, KONTORSTEKNISKT ARBETE

Högsta ledningen	Avdelningschefer
Övriga ledande tjänstemän	Byråchefer och andra tjänstemän med självständigt kvalificerat arbete och viss insyn i annat arbete som bedrivs inom området. T.ex. intern revisor, projektledare, polismästare, trafikinspektör
Personal-, ekonomiledning	Ekonomichef, budgetplanerare, ledande lönebokförare
Redovisningsarbete	Bokförare, kassör, löneadministration
Funktionärer	Kansli- och byråfunktionärer, planerare
Övrigt arbete	Anställda med kvalificerat arbete t.ex. jämställdhetsinspektör, verksamhetsledare, handläggare, företagskonsult, utredningsarbete.

Bilaga 2. Beskrivning av vissa yrkesgrupper för kommunalt och statligt anställda

CHEFER, HÖGRE TJÄNSTEMÄN

Direktörer för företag och andra verksamhetsenheter Verksamhetschefer, ekonomichefer, personalchefer

SPECIALISTER

Specialister inom matematik och Naturvetenskaper samt teknik Dataspecialister, specialister inom lantmäteri

Specialister inom agrikultur och forstvetenskaper, hälso- och sjukvård Överskötare, avdelningsskötare

Lärare och övriga specialister inom undervisningsbranschen Lektorer, ämneslärare, barnträdgårdslärare, speciallärare

Specialister inom övriga branscher Revisorer, åklagare, bibliotekarier, psykologer

EXPERTER

Experter inom naturvetenskaper och teknik Experter inom byggande och samhällsbyggande, flyg- och hamntrafikledare, brandinspektörer

Experter inom affärsbranschen och övriga servicenäringar Avdelningssekreterare, bokförare, idrottstränare, rättegångsombud, tulltjänstemän, skatteberedare

KONTORSPERSONAL OCH PERSONAL I KUNDSERVICEARBETE

Kontorspersonal Sekreterare, lagerförvaltare, posthandläggare

Personal i kundservicearbete Receptionister, personal vid informationsdisk

SERVICE, FÖRSÄLJNINGS- OCH OMSORGSPERSONAL

Service- och omsorgspersonal Storhushållsföreståndare, kockar, barnvårdsarbetare, närvårdare, brandmän

ÖVRIGA ARBETSTAGARE

Övrig servicepersonal Vård- och köksbiträden, städare, fastighetskötare

MILITÄRER

Militärer Gränsbevakare, sjöbevakare